

***MONITORING STRATEGII ROZWOJU
POWIATU POZNAŃSKIEGO
NA LATA 2006-2013***

sierpień 2011 roku

W pierwszym półroczu 2011 roku Strategia Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013 została poddana okresowemu monitoringowi za okres od stycznia 2009 do grudnia 2010 roku.

Monitoring jest narzędziem służącym realizacji założonych celów, a przez to wspomagającym efektywne wykonywanie priorytetów określonych w dokumencie programowym.

Skuteczny monitoring pozwala na określenie stopnia realizacji wykonanych zadań, wskazanie kierunków dalszego rozwoju Powiatu Poznańskiego oraz na realizację wyznaczonych celów. Konieczność wprowadzenia zmian do Strategii Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013 wynikała z faktu wykonania niektórych zapisanych w dokumencie zadań oraz zaktualizowania zapisów działań w sposób umożliwiający ich efektywniejsze wykonanie i dostosowanie do zmieniających się warunków ekonomiczno – społecznych.

Poniżej znajduje się wykaz zmian tj. wykaz celów bądź działań, usuniętych lub nowo wprowadzonych do Strategii, od czasu jej ostatniej aktualizacji:

➤ **Działanie 1.2.3**

Budowa wiaduktu w ciągu ul. Grunwaldzkiej w m. Poznań i m. Plewiska nad linią kolejową E20 Poznań – Berlin

Wprowadzono nowe działanie.

➤ **Działanie 2.4.2**

Związek Międzygminny „Schronisko dla zwierząt – SCHRONISKO”

Wprowadzono nowe działanie.

➤ **Działanie 2.4.3**

„Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego”.

Wprowadzono nowe działanie.

➤ **Cel operacyjny 7.6**

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu przez działania wspierające aktywną integrację i zwiększenie konkurencyjności na rynku pracy osób w wieku aktywności zawodowej bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo/pracujących, będących klientami pomocy społecznej z terenu powiatu poznańskiego. Realizacja projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (7.1.2) sfinansowanego ze środków Unii Europejskiej

Wprowadzono nowy cel

➤ **Działanie 7.6.1.**

Realizacja projektu systemowego „Pokonać wykluczenie. Wszechstronna aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatu poznańskiego”

Wprowadzono nowe działanie.

➤ **Działanie 8.4.1**

Utworzenie Centrum Powiadamiania ratunkowego, zwiększenie liczby podstacji pogotowia ratunkowego na terenie powiatu.

Zadanie należy do kompetencji Wojewody.

Działanie usunięto.

Ponadto dokument został zmodyfikowany oraz poprawiony o zmiany zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez Dyrektorów Wydziałów i komórek organizacyjnych Starostwa oraz o zapisy Strategii Rozwoju Aglomeracji Poznańskiej.

Poniżej znajduje się jednolity tekst dokumentu uwzględniający uaktualnienia.

Spis treści		str.
1.	Wstęp	5
2.	Położenie, powierzchnia i ludność	6
3.	Zjawiska demograficzne	7
4.	Środowisko przyrodnicze i jego ochrona	7
5.	Turystyka	16
6.	Drogi	18
7.	Gospodarka	21
8.	Edukacja	24
9.	Bezrobocie i jego struktura	27
10.	Działania podejmowane przez powiat poznański w zakresie pomocy społecznej	31
11.	Opieka zdrowotna	40
12.	Bezpieczeństwo publiczne	44
13.	Cele i działania	47 - 80
	Cel strategiczny I „Kształtowanie przestrzeni podwyższające jakość życia oraz wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu”	
	Cel strategiczny II „Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz dostosowanie ich kwalifikacji i kompetencji do potrzeb rynku pracy w aglomeracji poznańskiej”	
	Cel strategiczny III „Wzrost integracji społecznej, poprawa zdrowotności i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców”	
	Cel strategiczny IV „Zwiększenie efektywności wykorzystania walorów przyrodniczych i potencjału kulturowego”	

1. Wstęp

W pierwszym półroczu 2011 roku zakończono pracę nad monitoringiem wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006 – 2013 obejmującym okres od stycznia 2009 do grudnia 2010 roku.

W wyniku monitoringu powtórnie określono misję, wizję, oraz cele strategiczne Strategii Rozwoju. Ze względu na krótki okres funkcjonowania oraz wdrażania zapisów dokumentu, priorytetowe zapisy Strategii pozostały bez zmian.

Misja powiatu poznańskiego powtórnie otrzymuje brzmienie: *„Rozwijamy potencjał naszego powiatu dla dobra jego mieszkańców, dbając o środowisko naturalne w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.”*

Wizja rozwoju powiatu poznańskiego wypracowana w ramach Strategii Rozwoju ponownie przyjmuje zapis: *„Powiat poznański, tworząc z miastem aglomerację poznańską, rozwija się bardzo dynamicznie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Stopa bezrobocia spada, a mieszkańcy powiatu mają łatwy dostęp do pracy, edukacji, miejsc wypoczynku, kultury i opieki zdrowotnej. Duża liczba mieszkańców powiatu nie stwarza zagrożenia dla środowiska naturalnego, lecz pozytywnie oddziałuje na rozwój szkolnictwa i usługi komercyjne.”*

Cele strategiczne kształtują się następująco:

- Cel I – Kształtowanie przestrzeni podwyższającej jakość życia oraz wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu
- Cel II – Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz dostosowanie ich kwalifikacji i kompetencji do potrzeb rynku pracy w aglomeracji poznańskiej
- Cel III – Wzrost integracji społecznej, poprawa zdrowotności i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców
- Cel IV – Zwiększenie efektywności wykorzystania walorów przyrodniczych i potencjału kulturowego

Monitoring wdrażania Strategii został podzielony na dwie części.

W pierwszej części Strategii znalazły się najnowsze informacje dotyczące stanu Powiatu Poznańskiego w takich obszarach jak: powierzchnia, ludność, zjawiska demograficzne, środowisko przyrodnicze, turystyka, drogi, gospodarka, edukacja, bezrobocie, opieka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne.

Druga część dokumentu, zawiera zapisy dotyczące celów i działań, czyli zadań, które będą realizowane w okresie programowania. Konieczność wprowadzania zmian w drugiej części wynika z dezaktualizacji części z nich, jak również z potrzeby umieszczenia bardziej precyzyjnych zapisów.

Z tego względu prace związane z monitoringiem wdrażania Strategii powinny być wykonywane nie rzadziej niż raz na dwa lata, a prace związane z ewaluacją wdrażania Strategii nie rzadziej niż raz na trzy lata.

2. Położenie, powierzchnia i ludność

Powiat Poznański położony jest niemal w centrum województwa wielkopolskiego. W jego skład wchodzi 17 gmin, które z miastem Poznaniem tworzą aglomerację poznańską: Buk, Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Kostrzyn, Kórnik, Luboń, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Puszczykowo, Rokietnica, Stęszew, Suchy Las, Swarzędz i Tarnowo Podgórne. Jest największym powiatem w Polsce i zajmuje obszar 1 900 km². Sąsiaduje z 10 powiatami: wągrowieckim, obornickim, szamotulskim, nowotomyskim, grodziskim, śremskim, kościańskim, średzkim, wrzesińskim i gnieźnieńskim.

Na terenie powiatu krzyżują się ważne szlaki komunikacyjne, zarówno kolejowe, jak i drogowe. Przez powiat przebiegają autostrada A2, droga krajowa numer 11, droga krajowa nr 92, czy droga krajowa nr 5 łączące Poznań z Warszawą i Świeciem, Wrocławiem i Gdańskiem, Katowicami, Szczecinem oraz Zieloną Górą.

Teren powiatu poznańskiego wchodzi w skład Pojezierza Wielkopolskiego, rozdzielonego przełomowym odcinkiem Warty na Wysoczyznę Poznańską – po jej zachodniej stronie i Wysoczyznę Gnieźnieńską – po stronie wschodniej. Południowym krańcem powiatu poznański obejmuje fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

Największymi gminami powiatu pod względem zajmowanej powierzchni są Pobiedziska, Kórnik, Stęszew, Murowana Goślina i Mosina. Najmniejsze to Puszczykowo i Luboń. Pod względem liczby mieszkańców największymi gminami powiatu są: Swarzędz, Luboń, Mosina. Najmniejszymi Kleszczewo, Puszczykowo i Rokietnica. Struktura zagęszczenia powiatu jest nierównomierna. Najwięcej osób na 1 km² przypada w najmniejszych pod względem powierzchni miastach – Luboniu i Puszczykowie. Najmniejszą gęstość zaludnienia wykazują gminy Kleszczewo, Stęszew i Pobiedziska.

1.Tabela: Powierzchnia i ludność powiatu poznańskiego w 2010 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km² (stan w dniu 01.01.2010 r.)	Ludność (stan w dniu 30 IX 2010 r.)	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km²)
Powiat poznański	1900	325555	171,3
Buk	91	12162	134,3
Czerwonak	82	25805	312,9
Dopiewo	108	17841	165,2
Kleszczewo	74	6223	83,6
Komorniki	66	19166	288,6
Kostrzyn	155	16529	106,8
Kórnik	186	20563	110,5
Luboń	14	29462	2180,8
Mosina	172	26953	156,9
Murowana Goślina	172	16325	94,8
Pobiedziska	189	17834	94,2
Puszczykowo	16	9641	598,4

Rokietnica	79	12228	154,2
Stęszew	175	14560	83,2
Suchy Las	116	15071	129,9
Swarzędz	102	43536	426,4
Tarnowo Podgórne	102	21656	212,8

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu

3. Zjawiska demograficzne

Spośród 31 powiatów ziemskich województwa wielkopolskiego, powiat poznański liczy najwięcej mieszkańców – 325 555 (stan na 30.IX.2010 roku wg Głównego Urzędu Statystycznego).

W latach 2003 – 2010 liczba mieszkańców powiatu systematycznie powiększa się. Trend ten pokrywa się z rosnącą ogólną liczbą mieszkańców województwa. Porównanie to obrazuje, że przyrost ludności faktycznie zamieszkującej powiat poznański jest o wiele dynamiczniejszy niż średnio w regionie.

2.Tabela: Liczba ludności w latach 2003 – 2010 na terenie powiatu poznańskiego

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a
Ogółem	274 720	280 924	288 012	295 039	303 595	311 390	319 258	325 555
Mężczyźni	134 251	137 286	140 559	143 856	147 965	151 682	155 383	158 380
Kobiety	140 469	143 638	147 453	151 183	155 630	159 708	163 875	167 175

^a Stan w dniu 30 IX.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

We wszystkich 17 gminach powiatu zaobserwowano wzrost liczby mieszkańców, największe zmiany wystąpiły w gminach Suchy Las, Dopiewo i Tarnowo Podgórne. Przyrost ludności w ciągu 7 lat o ponad 15%, to rzadko spotykane zjawisko w skali województwa i kraju.

Niezwykle ważnym zjawiskiem, które będzie rzutować na przyrost liczby mieszkańców powiatu poznańskiego, jest migracja mieszkańców Poznania do gmin położonych wokół miasta. Powstaje tam wiele nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe. Należy przewidywać, że w ciągu najbliższych dziesięcioleci liczba mieszkańców powiatu wzrośnie głównie w wyniku wyżej opisanego zjawiska o kilkadziesiąt tysięcy.

4. Środowisko przyrodnicze i jego ochrona

a. Klimat

Powiat poznański znajduje się pod wpływem klimatu atlantyckiego z przeważającą cyrkulacją zachodnią. Zimy są na ogół łagodne, lata umiarkowanie ciepłe, okres wegetacyjny trwa około 226 dni. Opady

ze średnią nieco powyżej 500 mm należą do najniższych w Polsce, co niekorzystnie odbija się na bilansie wodnym.

Rejon powiatu charakteryzują amplitudy temperatury mniejsze od przeciętnych w Polsce. Liczba dni pogodnych wynosi średnio 36 dni w ciągu roku, a liczba dni pochmurnych średnio 118 dni w ciągu roku.

b. Zasoby naturalne

Na terenie powiatu znajdują się złoża kopalin podstawowych i pospolitych (klasyfikacja surowców wg ustawy Prawo geologiczne i górnicze). Ich eksploatacja powoduje zagrożenia i konflikty, których przyczyną są m.in. przekształcenia rzeźby terenu, degradacja gleb i szaty roślinnej, przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych, zagrożenia czystości wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb, utrata plonów i emisja zanieczyszczeń. Największy wpływ działalności górniczej na środowisko związany jest z wydobywaniem kruszyw naturalnych, torfów i surowców ilastych. Spośród kopalin podstawowych na terenie powiatu eksploatuje się złoża gazu ziemnego (gminy: Buk, Kórnik, Stęszew, Tarnowo Podgórne) oraz niewielkie ilości ropy naftowej (gmina Buk). Z kopalin pospolitych wydobywa się: kruszywa naturalne (równomiernie rozmieszczone na terenie powiatu); surowce ilaste ceramiki budowlanej grube i drobno-piaszczyste (niewielkie zasoby); piaski kwarcowe (gmina Mosina); kredę jeziorną (równomierne rozmieszczenie na terenie powiatu); złoża torfu (gminy: Kórnik, Murowana Goślina, Swarzędz).

W 2010r. udzielono 5 koncesji na wydobywanie kopalin i 2 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin pospolitych. Udokumentowane nowe złoża kopalin pospolitych (33 0841 ton w roku 2010) i istniejące pokrywają obecnie potrzeby powiatu.

Na terenie powiatu korzysta się z odnawialnych źródeł energii, jednak ciągle w bardzo ograniczonym zakresie. Funkcjonuje tu 1 elektrownia wodna, 1 elektrownia wiatrowa, indywidualne pompy ciepłe i kolektory słoneczne, pojedyncze instalacje poboru energii z biomasy i biogazu.

c. Zasoby glebowe

Ponad 60% powierzchni powiatu zajmują użytki rolne. Powiat cechuje wysoka kultura rolna, mimo niekorzystnego bilansu wodnego. W powiecie poznańskim grunty orne reprezentują głównie gleby bielcowe i brunatne (średniej i niskiej jakości). W strukturze zasiewów dominują zboża podstawowe. Tereny rolnicze dominują w gminach wschodnich i zachodnich, na północy i południu powiatu przeważają obszary leśne. Najwyższe wskaźniki waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwierdzono w gminach Kleszczewo i Komorniki, najniższe w gminach Puszczykowo i Mosina. Badania gleb w ramach Regionalnego Monitoringu Środowiska prowadzi Stacja Chemiczno – Rolnicza w Poznaniu.

Poważnym problemem jest zakwaszenie gleb notowane na około 60% użytków rolnych powiatu. By uniknąć łatwego przyswajania przez rośliny metali ciężkich, wskazane jest wapnowanie tych gruntów. Zanieczyszczenie gleb i zawartość metali ciężkich kształtuje się głównie na poziomie zawartości naturalnej lub

podwyższonej i nie niesie potrzeby wyłączenia gruntów z jakichkolwiek rodzajów upraw (poza warzywami przeznaczonymi dla dzieci w przypadku gleb o podwyższonej zawartości metali ciężkich).

d. Wody powierzchniowe

Cały powiat poznański położony jest w obrębie dorzecza rzeki Warty. Odcinek rzeki przepływający przez powiat liczy 68,0 km. Na terenie powiatu poznańskiego Warta zasilana jest przez 8 dopływów, z których 3 posiadają w całości zlewnię na terenie powiatu (Wirynka, Strumień Junikowski, Struga Goślińska (Trojanka), a pozostałe 5 w przeważającej części (Kanał Mosiński, Samica Kierska, Cybina i Główna i Kopla).

Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzi monitoring jakości wód wybranych rzek oraz jezior zlokalizowanych na terenie powiatu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Dodatkowo w roku 2009 i 2010 Starosta Poznański przeprowadził badania monitoringowe jakości wód jezior leżących na terenie powiatu.

W roku 2009 ogólne badania fizyko-chemiczne wód w jeziorach były prowadzone na 57 zbiornikach, natomiast dla reprezentatywnej grupy jezior, z uwzględnieniem stopnia ich zagospodarowania, antropogenicznego oddziaływania oraz bioróżnorodności przeprowadzono również badania rozszerzone o zawartość metali w wodach. W roku 2010 r. monitoring ten dotyczył 61 stanowisk badawczych, zlokalizowanych na 44 jeziorach. Z przeprowadzonych badań wynika, że głównym problemem zbiorników na terenie powiatu poznańskiego jest produkcja pierwotna, prowadząca w skrajnych wypadkach do zakwitów, na co wskazują wysokie zawartości BZT₅ i CHZT. Jest to związane głównie ze spływem biogenów z pól uprawnych ze zlewni jezior.

Na powyższą sytuację składa się również:

1. przeznaczanie przez gminy coraz większych obszarów przyległych do jezior i wód na cele budownictwa letniskowego bez wcześniejszego rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej,
2. brak należytej kontroli nad gospodarką ściekową przy produkcji zwierzęcej prowadzonej zarówno przez fermy wieloobsadowe jak i rolników indywidualnych.
3. brak należytej kontroli ze strony gmin nad prawidłową eksploatacją zbiorników bezodpływowych (szamb) w gospodarstwach indywidualnych.
4. skumulowanie się w jeziorach o małych przepływach dużej ilości związków wypłukiwanych przez systemy drenarskie z nawożenia (przenawożenia) pól i łąk nawozami mineralnymi.

e. Wody podziemne

Na terenie powiatu poznańskiego użytkowe znaczenie mają wody trzeciorzędowego i czwartorzędowego piętra wodonośnego. Głównym zbiornikiem wód podziemnych jest pradolina Warszawsko-Berlińska. Jest ona również najbardziej narażona na oddziaływanie zanieczyszczeń antropogenicznych. Inne ważne zbiorniki to:

Wielkopolska Dolina Kopalna oraz dolina kopalna Samicy (położona w północno-zachodniej części powiatu w strefie przygranicznej z powiatem szamotulskim). Na stan wód podziemnych na terenie powiatu niekorzystny wpływ mają m.in.: stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, nawożenie pól gnojowicą, infiltracja zanieczyszczonych ściekami wód powierzchniowych, niezabezpieczone składowiska odpadów.

W przedstawionej przez PIG ocenie stanu chemicznego wód podziemnych (wg oceny klasy jakości – lipiec 2010r.) w trzech punktach badawczych : gm. Pobiedziska w miejscowości Czachurki i gm. Kórnik w miejscowości Borówiec odnotowano V klasę jakości w czwartorzędowym poziomie wodonośnym (gruntowym i wgłębnym- Czachurki) oraz III klasę jakości w poziomie trzeciorzędowym (Borówiec).

W prowadzonym przez WIOŚ monitoringu wód podziemnych w 2009 roku na terenie powiatu poznańskiego na obszarach zagrożonych zanieczyszczeniami związkami azotu pochodzenia rolniczego nie stwierdzono występowania przekroczeń badanych wskaźników.

Odnosząc się do diagnozy zaopatrzenia w wodę można stwierdzić, że aktualnie na terenie powiatu poznańskiego w okresie letnim, miejscowo stosowane są ograniczenia w dostawie wody do podlewania trawników.

Perspektywiczny rozwój gospodarki i budownictwa mieszkaniowego warunkowanych w dużym stopniu dostępem do wody, wiąże się z odpowiednio rozbudowaną siecią wodociągową. Takie rozwiązania wynikają z faktu nierównomiernego występowania zasobów wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego. Istnieją rejon, w których wpływ eksploatacji wód podziemnych, a zwłaszcza trzeciorzędowego poziomu wodonośnego powinien być monitorowany poprzez prowadzenie obserwacji wahań zwierciadła wody ujętej warstwy wodonośnej. Obserwacje powierzchni zwierciadła wody podziemnej powinien prowadzić zakład lub właściciel ujęcia, któremu udzielono pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód. Dotyczy to przede wszystkim rejonu następujących gmin: Czerwonak, Murowana Goślina i północnego fragmentu gminy Pobiedziska. Na sytuację nakłada się nie tylko sam brak rezerwy zasobów dyspozycyjnych ale również w niektórych miejscach jej zła jakość. W czwartorzędowym zbiorniku wód podziemnych wody o złej jakości wód występują w rejonie m. Mosina, Rogalina, Tulec, Swarzędza i Potasza. Natomiast w trzeciorzędowym zbiorniku w rejonie od Pamiątkowa do Dopiewa, w rejonie rowu Poznania występują wody o podwyższonej barwie, twardości i zwiększonej ilości chlorków. Jest to wynikiem przenikania wód z podłoża mezozoicznego do trzeciorzędowych warstw wodonośnych.

Dalszy rozwój tych rejonów warunkowany jest przesyłaniem wody z terenów powiatu poznańskiego gdzie w czwartorzędowym poziomie wodonośnym występuje znaczna rezerwa zasobów wód podziemnych z terenów następujących gmin: Mosina, Kórnik, Swarzędz Pobiedziska, Kleszczewo, Kostrzyn.

W „Dokumentacji hydrogeologicznej Regionu Poznańskiego Dorzecza Warty zawierającej ocenę zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych z utworów czwarto - i trzeciorzędowych” podzielono teren PDW na rejon i podrejon bilansowe, dla których ustalono wielkość zasobów dyspozycyjnych oraz rezerwy tychże zasobów. Z dokumentacji tej wynika, że na terenie powiatu poznańskiego istnieją rejon pozbawione rezerwy zasobów wód podziemnych oraz takie rejon gdzie istnieje znaczna ich rezerwa. W tabeli poniżej

przedstawiono podział Poznańskiego Dorzecza Warty pod względem hydrogeologicznym, do którego przyporządkowano podział administracyjny powiatu.

3. Tabela: Rezerwy zasobów dyspozycyjnych na terenie Poznańskiego Dorzecza Warty

Rejon, podrejon bilansowy	Gminy powiatu poznańskiego wchodzące w skład rejonu lub podrejonu bilansowego	Zasoby dyspozycyjne Q_d [m^3/h]	Rezerwa zasobów dyspozycyjnych [m^3/h]
Zasoby dyspozycyjne trzeciorzędowego zbiornika wód podziemnych			
A – lewobrzeżna Warta			
A ₁ - lewobrzeżna Warta na północ od WDK	Rokietnica, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, zach. Buk, Dopiewo, północn. Komorniki, Luboń	936	558
A ₂ - lewobrzeżna WDK	połud. Dopiewo, połud. Komorniki, Stęszew, Puszczykowo, półn.-wsch. Mosina	52	52
B – prawobrzeżna Warta			
B ₁ – prawobrzeżna Warta na północ od WDK	Murowana Goślina, Czerwonak, półn. Pobiedziska	397	-151
B _{2w} – WDK rejon Warty	wsch. Mosina, półn. Kórnik, zach. Kleszczewo, połud. Swarzędz,	102	35
B _{2c} – WDK rejon Cybiny	Swarzędz, Pobiedziska, półn. Kostrzyn	65	40
B ₃ – prawobrzeżna Warta na południe od WDK	połud. – wsch. Kórnik, wsch. Kleszczewo, Kostrzyn, połud. - wsch. Swarzędz	267	58
C – wysoczyzna kaliska i leszczyńska	połud. Stęszew, połud. Mosina	220	183
Zasoby dyspozycyjne czwartorzędowych zbiornika wód podziemnych			
I Pradolina Warszawsko – Berlińska – Basen Mosiński	połud. Stęszew, połud. Mosina, wsch. Kórnik	5860	657
II Rejon Lusowo - Niepruszewo	zach. Buk, Dopiewo, połud. Tarnowo Podgórne	285	163,7
III Rejon Poznań – Bierdrusko			
Obszar Bierdrusko	Suchy Las	306	211
Zlewnia Strumienia Junikowskiego	zach. Tarnowo Podgórne, półn. Luboń, półn. – wsch. Komorniki	246	228,4
IVa Zlewnia Trojanki	Murowana Goślina, półn. – wsch. Czerwonak, półn. Pobiedziska	414	400,6
IVa Zlewnia Małej Welny	zach. Murowana Goślina*	262	216,4
V Wielkopolska Dolina Kopalna			
Va Podsystem Obry Warty (Warta lewobrzeżna)	połud. - wsch. Buk, Stęszew, połud. Dopiewo, połud. Komorniki, Puszczykowo, półn. Mosina	900	111
Va Podsystem Warty prawobrzeżnej	wsch. Mosina, półn. – zach Kórnik, zach. Kleszczewo, połud. Swarzędz	1200	705
Va Podsystem Cybiny	Swarzędz, Pobiedziska, półn. Kostrzyn	1600	821,3
VI Kopalna Dolina Samy	półn. – zach Rokietnica*	1153	571

* w granicach rejonu bilansowego zlokalizowany jest niewielki fragment gminy

Źródło: „Dokumentacja hydrogeologiczna Regionu Poznańskiego Dorzecza Warty zawierająca ocenę zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych z utworów czwarto - i trzeciorzędowych”, Hydroconsul Sp. z o.o., oddział Poznań

Opracowanie to przedstawia m.in. wielkość rezerw zasobów dyspozycyjnych wg stanu na 1999r. Obecnie dokumentacja ta ma istotne znaczenie w kontekście rozpoznania warunków hydrogeologicznych i informacyjne o zasobach wód podziemnych. Jednak nie może zastąpić ustaleń wynikających z warunków korzystania z wód regionu wodnego – dokumentu będącego podstawą do ograniczenia korzystania z wód. Warunki te nie zostały jeszcze sporządzone.

Zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę realizują Burmistrzowie i Wójtowie Powiatu Poznańskiego, przy pomocy zakładów gospodarki komunalnej będących najczęściej spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek wodnych lub spółek akcyjnych. Istnieje też pewna niewielka liczba ujęć administrowanych przez prywatnych użytkowników (spółki prawa handlowego) zaopatrujących w wodę najczęściej duże gospodarstwo rolne (kupione lub dzierżawione od ANR) oraz mieszkańców wsi. W gminach Kórnik, Mosina, Puszczykowo, Luboń, Swarzędz, Murowana Goślina, Suchy Las zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę prowadzi obecnie Aqunet S.A., który ma opracowane plany rozwoju administrowanych przez siebie ujęć wód podziemnych i sieci wodociągowych. Koncepcji tych nie uzgadnia ze Starostwem Powiatowym w Poznaniu.

f. Środowisko przyrodnicze

Środowisko przyrodnicze powiatu poznańskiego jest bardzo zróżnicowane i narażone na silną antropopresję. Mimo to wyznaczono tu wiele form ochrony przyrody, kontrastujących z wielkomiejską zabudową Poznania i okolic.

Sieć obszarów i obiektów chronionych na terenie powiatu obejmuje przede wszystkim: Wielkopolski Park Narodowy, trzynaście rezerwatów przyrody, cztery parki krajobrazowe (PK Promno, Rogaliński PK, PK Puszcza Zielonka i częściowo Lednicki PK), siedem obszarów chronionego krajobrazu oraz pomniki przyrody (ok. 350 pojedynczych drzew, 47 grup drzew, 10 alei oraz 7 pomników przyrody nieożywionej).

Nową formą ochrony przyrody funkcjonującą w Polsce od 2004 r. są obszary Natura 2000. Na terenie powiatu poznańskiego znajdują się dwa obszary specjalnej ochrony ptaków (tzw. "Ostoje ptasie" lub OSO) PLB300017 Ostoja Rogalińska i PLB300013 Dolina Samicy oraz dziewięć obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (tzw. OZW): PLH300001 Biedrusko, PLH 300010 Ostoja Wielkopolska, PLH300012 Rogalińska Dolina Warty, w tym sześć proponowanych PLH300030 Ostoja koło Promna, PLH300038 Dolina Cybiny, PLH300039 Będlewo- Bieczyny, PLH300056 Buczyna w Długiej Goślinie, PLH300058 Uroczyska Puszczy Zielonki, PLH300057 Dolina Średzkiej Strugi.

W powiecie poznańskim szczególnymi walorami przyrodniczymi wyróżnia się fragment pradoliny Warty (na południe od Poznania). Teren ten charakteryzuje się unikalnym krajobrazem polodowcowym (część najdłuższego w Polsce ozu Bukowsko-Mosińskiego o długości 374 km, wydmy, rynny, głazy narzutowe i 12 jezior polodowcowych) oraz licznymi formami fluwialnymi (starorzecza i zastoiska), utworzonymi przez meandrującą rzekę. Pradolina Warty obejmuje cenne przyrodniczo łąki, bagna, płaty lasów łęgowych, a na

wyższych terasach kompleksy grądów. Bogactwo flory i fauny oraz wspomniane walory przyrodniczo-krajobrazowe spowodowały, że w południowej części powiatu poznańskiego utworzono park narodowy, park krajobrazowy i trzy obszary Natura 2000. W powiecie znajdują się również obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi, na terenie których wyznaczono rezerваты przyrody.

Powiat poznański cechuje się niską lesistością – tylko 22,2%. Większość z tych lasów należy do Skarbu Państwa. Główne gatunki lasotwórcze to sosna zwyczajna, dąb, brzoza, olsza i buk. Najczęstsze występujące typy siedliskowe to: bór mieszany świeży, bór świeży, las mieszany świeży, las świeży.

Wśród zagrożeń dla przyrody powiatu poznańskiego wymienić należy: zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów, osuszanie i odwadnianie terenów podmokłych, osuszanie i eksploatację torfowisk, regulacje cieków, zanieczyszczenie i eutrofizację wód, zabudowę brzegów zbiorników wodnych i dolin cieków, penetrowanie siedlisk przyrodniczych przez ludzi i zwierzęta domowe oraz rozbudowę osiedli turystycznych.

g. Gospodarka wodno-ściekowa

Rozwój ekologiczny i poprawa stanu środowiska w powiecie poznańskim uzależnione są od obecnej infrastruktury komunalnej i przyszłych inwestycji wspierających rozwiązania proekologiczne. W porównaniu do innych powiatów województwa wielkopolskiego, powiat poznański posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. Należy jednak zauważyć, że wciąż istnieje dysproporcja (zmniejszająca się) pomiędzy ilością wody pobieranej (sieć wodociągowa) i ilością odprowadzanych ścieków (sieć kanalizacyjna). Dużym problemem są także osady ściekowe powstające w oczyszczalniach ścieków.

4. Tabela

Wyszczególnienie	Sieć rozdzielcza w km		Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągi	kanalizacja
Powiat poznański	2305,8	1099,9	92,7	55,1

Źródło: Dane GUS za rok 2009 opublikowane w 2010 r. (stan na dzień 23.03.2011 r.)

Z danych opublikowanych przez GUS wynika, że zarówno w miastach, jak i na wsiach procent korzystających z wodociągów przekracza poziom 90%. Znaczną różnicę widać natomiast w odniesieniu do kanalizacji. Wśród mieszkańców powiatu w roku 2009 poziom korzystających z kanalizacji wyniósł ponad 55%. Łączna ilość ścieków odprowadzanych kanalizacją przez mieszkańców powiatu w roku 2009 wyniosła 9 131,1dam³. W powiecie poznańskim funkcjonują obecnie 33 oczyszczalnie ścieków.

h. Ochrona powietrza

Jakość powietrza na przeważającym obszarze powiatu jest dobra. Na jakość powietrza istotny wpływ ma obecność dużych zakładów przemysłowych, rozwijający się system komunikacji samochodowej oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego.

W roku 2010 po przeprowadzeniu przez WIOŚ rocznej oceny jakości powietrza atmosferycznego, teren powiatu poznańskiego zakwalifikowano do klasy „C” – ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu ozonu, powodowane wzrostem gospodarczym i intensywnym rozwojem komunikacji samochodowej.”

5.Tabela: Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin oraz ochrony zdrowia.

Nazwa strefy/powiatu	Ustalone kryteria	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru strefy							Klasa ogólna strefy
		SO ₂	NO _x	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	
Powiat poznański	w celu ochrony roślin	A	A	-	-	-	-	C	C
	w celu ochrony zdrowia	A	A	A	A	A	A	C	C

i. Środowisko akustyczne

Wraz z rozwojem podpoznańskich miejscowości wzrasta natężenie ruchu pojazdów wywołujące wzrost emisji hałasu. Brak szczegółowych danych nie pozwala na dokładną analizę zjawiska. Dotychczas wykonano mapy akustyczne dla przebiegających przez powiat poznański dróg krajowych Nr 5, 11 i 92, autostrady A2 oraz odcinka drogi wojewódzkiej Nr 430. Prowadzony jest również monitoring hałasu komunikacyjnego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – w wybranych punktach w odniesieniu do autostrady, dróg krajowych i wojewódzkich.

Hałas kolejowy, mniej uciążliwy niż drogowy, oddziałuje w sposób znaczący wzdłuż głównych linii kolejowych na terenie powiatu.

Hałas lotniczy powodowany jest funkcjonowaniem zlokalizowanych na terenie m. Poznania lotnisk: cywilnego Ławica i wojskowego Krzesiny. Tereny otaczające lotnisko Krzesiny objęte są *obszarem ograniczonego użytkowania*, obejmującym m. in. tereny gmin: Kórnik, Kleszczewo, Mosina, Puszczykowo, Stęszew, Luboń, Komorniki, Suchy Las. Emisja ponadnormatywnego hałasu do środowiska może występować również na terenach sąsiadujących z niektórymi zakładami przemysłowymi, bazami transportowymi i firmami usługowymi.

j. Promieniowanie elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych nie są w powiecie poznańskim przekraczane, z wyjątkiem najbliższego otoczenia stacji elektroenergetycznych transformatorowych, czy nielicznych instalacji przemysłowych i wojskowych, do których dostęp społeczeństwa jest jednak ograniczony.

Na terenie każdej gminy powiatu zlokalizowane są stacje bazowe telefonii cyfrowej i liczba ich wzrasta. Zachowanie wymagań, jakie muszą spełniać instalacje bazowe telefonii komórkowej wg polskich przepisów, zapewnia bezpieczeństwo również podczas przebywania w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów.

k. Gospodarka odpadami

Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie powiatu poznańskiego prowadzone jest indywidualnie przez poszczególne gminy. W gminach powiatu poznańskiego prowadzona jest selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych, wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, makulatury, baterii, przeterminowanych leków.

W roku 2011r. na terenie powiatu poznańskiego funkcjonuje 9 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na które trafiają odpady komunalne. Składowiska te uzyskały wymagane prawem pozwolenia zintegrowane potwierdzające możliwość ich prawidłowego funkcjonowania.

Problemem jest niejednolity system gospodarki odpadami komunalnymi w powiecie. Brak instalacji zapewniających zagospodarowanie wszystkich wytwarzanych na terenie powiatu odpadów komunalnych.

Plan gospodarki odpadami dla Powiatu Poznańskiego w ślad za Wojewódzkim planem gospodarki odpadami wskazuje na potrzebę rozwoju selektywnej zbiórki u źródła, by zmniejszyć ilość odpadów kierowanych do składowania na składowiskach oraz umożliwić zagospodarowanie odpadów w sposób inny niż składowanie.

Gminy powiatu poznańskiego dążą ku trzem związkom międzygminnym utworzonym lub tworzonym w celu prowadzenia wspólnej gospodarki odpadami komunalnymi w ramach Zakładów Zagospodarowania Odpadów (ZZO) wyznaczonych w Wojewódzkim planie gospodarki odpadami.

Zarejestrowany Celowy Związek Gmin SELEKT skupia Dopiewo, Komorniki, Luboń, Mosinę, Puszczykowo, Stęszew, Rokietnicę i Tarnowo Podgórne (ZZO Piotrowo).

W 2010 r. został zarejestrowany Związek Międzygminny Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej, który skupia 8 gmin powiatu poznańskiego: Buk, Czerwonak, Kleszczewo, Kostrzyn, Murowana Goślina, Pobiedziska, Suchy Las, Swarzędz i Miasto Poznań oraz Oborniki. (ZZO Poznań).

Gmina Kórnik przystąpiła do Porozumienia Międzygminnego 17 Gmin, z siedzibą w Jarocinie (ZZO Jarocin). Budowa zakładów obsługujących ZZO - wskazane w Wojewódzkim planie gospodarki odpadami uzależniona jest w dużym stopniu od pozyskania środków unijnych na realizację takich inwestycji.

Według danych z tworzonej bazy danych o odpadach, największa ilość odpadów w powiecie w sektorze gospodarczym powstaje w instalacjach i urządzeniach służących zagospodarowaniu odpadów oraz oczyszczania ścieków, a także z procesów termicznych.

Rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych zakładów prowadzonych przez małych i średnich przedsiębiorców rodzi potrzebę skierowania do tych podmiotów informacji o zasadach prawidłowej gospodarki odpadami, a także tworzenia systemu odbioru odpadów od tych przedsiębiorstw.

I. Nadzwyczajne zagrożenia

Na terenie powiatu poznańskiego notowane są sporadyczne wypadki nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, np. miejscowe skażenia gruntów substancjami ropopochodnymi. Należące do Zakładów Chemicznych Luboń S.A. nieczynne składowisko odpadów poprodukcyjnych stanowi zagrożenie dla wód podziemnych. Od 1996 roku prowadzone jest zagospodarowanie odpadów poprzez produkcję masy betonowej i ceramicznej

5. Turystyka

a. Walory przyrodnicze i antropogeniczne

Malownicze zakątki, jeziora, lasy, pomniki przyrody oraz parki krajobrazowe powodują, że powiat poznański to atrakcyjny turystycznie zakątek Polski. Znajdują się tutaj liczne zabytki: świątynie, pałace i dwory świadczące niewątpliwie o bogatej tradycji tego regionu. Ciekawe trasy turystyczne zachęcają do aktywnego wypoczynku, przede wszystkim pieszych wędrówek i wypraw rowerowych.

Do głównych atrakcji turystycznych powiatu należy zaliczyć Trasę Kórnicką, która łączy ze sobą obiekty przyrodnicze i architektoniczne posiadające znaczenie turystyczne o randze krajowej i stanowi wyjątkową szansę pobudzenia turystycznego regionu, Szlak Piastowski, trasy turystyczne na terenie Puszczy Zielonka czy też rowerowy Pierścień dookoła Poznania, który biegnie przez Wielkopolski Park Narodowy, trzy parki krajobrazowe oraz wiele innych ciekawych miejsc.

Wśród najważniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego znajdują się: Zamek Kórnicki i otaczające go Arboretum, zespół pałacowo-parkowy w Rogalinie (rezydencja rodziny Raczyńskich), drewniane kościołki w Buku, Kicinie, Łodzi, Rogalinku, Długiej Goślinie, Gułtowach, Czerlejnii, Wierzenicy, Uzarzewie, a także dworki i pałacyki rozsiane w gminach powiatu poznańskiego, między innymi w Pomarzanowicach, Strykowie, Konarzewie, Tulcach, Iwnie, Biedrusku, Wierzenicy, Wojnowie, Krześlicach czy Jankowicach.

Wiele cennych eksponatów znajduje się w muzeach: w Kórniku i Rogalinie, w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie w skład, którego wchodzi Muzeum Środowiska Przyrodniczego i Łowiectwa Wielkopolskiego w Uzarzewie, Skansen oraz Muzeum Pszczelarstwa im. prof. Ryszarda Kosteckiego w Swarzędzu, jak również w Muzeum Przyrodniczym w Jeziorach.

Turystyka piesza zorganizowana jest przede wszystkim przy szlakach rozsianych w Wielkopolskim Parku Narodowym, Puszczy Zielonki, w Parku Krajobrazowym „Promno” czy na obrzeżach Poznania. Dla rowerzystów przygotowano kilka malowniczych i oznakowanych szlaków, między innymi Pierścień dookoła Poznania, Ziemiański Szlak Rowerowy, trasy przez Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka, czy trasę Doliną Cybiny do Parku Krajobrazowego Promno. Przez powiat poznański przebiega również

Transwielkopolska Trasa Rowerowa Okonek – Poznań – Siemianice (500 km) oraz odcinek europejskiej trasy rowerowej EuroVelo nr 2 i 9 – trasa Poznań – Gniezno.

Ośrodki wypoczynkowe położone są z reguły nad jeziorami, między innymi Jeziorem Brińskim, Dymaczewskim, Kołatkowskim czy Kamińskim. Miłośnicy turystyki aktywnej mają ponadto do swojej dyspozycji ośrodki konne (m.in. Iwno, Puszczykowo-Niwka, Bolesławiec k. Mosiny, Biedrusko, Owińska, Boduszewo, Radoszyn, Stęszewko, Łoskoń Stary czy Rogalin), korty tenisowe (m.in. centrum tenisowe w Sobocie, Sierosławiu oraz Puszczykowie), a także ośrodek szkolenia spadochronowego w Kobylnicy.

b. Turyści i baza noclegowa

Baza noclegowa w powiecie poznańskim cały czas się rozwija. Powoli stając się konkurencją dla obiektów noclegowych Poznania. Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2009 r. na terenie powiatu znajduje się łącznie 53 obiekty z miejscami noclegowymi. 22 z nich to hotele, ponadto 3 motele, 3 pensjonaty oraz inne obiekty hotelowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe czy schroniska młodzieżowe. łącznie na terenie powiatu poznańskiego dostępnych jest 2916 miejsc noclegowych.

Największą ofertę obiektów turystycznych wyposażonych w bazę noclegową, posiadają gminy Tarnowo Podgórne (11 i 1070 miejsc noclegowych) oraz Kórnik (9 obiektów i 602 miejsc noclegowych), Stęszew (8 i 951 miejsc noclegowych). Niewiele, bo zaledwie jedną tego typu placówkę, mogą natomiast zaoferować gminy: Kostrzyn, Buk oraz Suchy Las.

Liczba korzystających z bazy noclegowej na terenie powiatu w 2009 r. przekroczyła 140 tys. Ogółem udostępniono odwiedzającym nasz region w tym czasie ponad 250 tys. miejsc noclegowych, co oznacza, że średnio pobyt jednego turysty na terenie powiatu trwa 2 doby, czyli nie więcej niż jeden weekend. Blisko 30% turystów odwiedzających powiat korzysta z noclegów w Tarnowie Podgórnym. Następną gminą gdzie najczęściej zatrzymuje się turysta na to Stęszew – ponad 19% udzielanych noclegów na terenie powiatu poznańskiego. Kolejnymi są Swarzędz, Kórnik i Puszczykowo.

6.Tabela: Baza noclegowa turystyki w powiecie poznańskim i w gminach

Wyszczególnienie	Obiekty ^b	Miejsca noclegowe ^b		Korzystający	Udzielone noclegi ^c	Wynajęte pokoje ^d
		ogółem	w tym całoroczne			
stan na rok 2009						
Powiat poznański	53	3767	2926	140 934	268 850	123 598
z tego:						
Luboń	2	72	72	4535	7874	5472
Puszczykowo	6	247	247	9436	23602	3033
Buk	1	20	20	2318	2567	1426
Czerwonak	-	-	-	1200	1200	928
Dopiewo	-	-	-	-	-	-
Kleszczewo	-	-	-	-	-	-

Komorniki	3	156	156	8835	11379	9124
Kostrzyn	1	16	16	1858	2707	1697
Kórnik	9	602	339	14163	39985	6576
Mosina	3	123	123	7146	15194	3745
Murowana Goślina	2	127	127	2716	6953	250
Pobiedziska	2	61	58	1793	3325	1959
Rokietnica	-	-	-	-	-	-
Stęszew	8	951	631	27382	44236	23618
Suchy Las	1	23	23	1048	1656	1235
Swarzędz	4	299	299	18670	27498	17066
Tarnowo Podgórne	11	1070	815	39834	80498	47469

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

6. Drogi

Przez teren powiatu poznańskiego przebiegają wszystkie rodzaje dróg. Przez gminy znajdujące się na południe od Poznania biegnie około 39 km 750 m odcinka Autostrady A2. Drogi krajowe zlokalizowane na terenie powiatu tworzą łącznie sieć o długości około 122 km., drogi wojewódzkie to 180 km, łącznie w zarządzie 17 gmin pozostaje około 1800 km dróg.

Powiat zarządza 136 drogami powiatowymi o łącznej długości około 753 km, z czego blisko 53 km to odcinki miejskie, a 700 zamiejskie. Ponad 86% dróg powiatowych posiada nawierzchnię bitumiczną, betonową nieco ponad 1,6%. Drogi o nawierzchni brukowcowej i tłuczniowej stanowią łącznie 2,2%. Stosunkowo dużo jest nadal dróg gruntowych – prawie 10%. 171 km dróg powiatowych zostało zakwalifikowanych do dróg głównych, 426 km do dróg zbiorczych oraz 156 km do dróg lokalnych.

Szacuje się, że w ciągu najbliższych czterech lat należy poddać modernizacji minimum 125 km dróg. Należy uznać, że ze względu na duże natężenie ruchu tranzytowego na wielu odcinkach dróg przebiegających przez teren powiatu, jako priorytetową inwestycję będzie się traktować wytyczenie trasy obwodnicy północno-wschodniej oraz węzła Paczkowo. Jedną z przesłanek do wyboru priorytetowych inwestycji drogowych staje się także intensywny rozwój terenów inwestycyjnych pod aktywizację gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe. W związku z tym w pierwszej kolejności należy podejmować modernizacje i remonty dróg łączących gminy powiatu poznańskiego z miastem Poznaniem.

7. Tabela: Drogi powiatu poznańskiego

Gmina	Ogólna długość drogi	odcinek miejski	odcinek zamiejski	Rodzaj nawierzchni					
				Bitumiczna	Beton-owa	Kostk-owa	Brukowc-owa	Tłuczni-owa	Grunt-owa
Buk	41,95	3,66	38,29	39,10	0,00	0,00	0,48	0,00	2,37
Czerwonak	19,38	0,00	19,38	13,19	0,00	0,00	0,30	0,00	5,89
Dopiewo	51,47	0,00	51,47	48,17	0,00	0,00	0,00	1,05	2,25
Kleszczewo	44,21	0,00	44,21	41,63	0,00	0,00	0,00	0,00	2,58
Komorniki	34,59	0,00	34,59	30,49	4,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Kostrzyn	66,81	4,82	61,99	61,73	0,00	0,00	1,97	0,00	3,11

Kórnik	68,08	2,10	65,98	57,50	0,00	0,00	0,00	1,80	8,79
Mosina	64,51	5,36	59,15	59,40	0,00	0,00	0,00	0,00	5,12
Murowana Goślina	65,38	3,76	61,62	38,73	0,21	0,00	3,60	0,00	19,08
Pobiedziska	80,19	8,41	71,78	66,11	0,00	0,00	0,45	3,59	10,04
Puszczykowo	7,25	7,25	0,00	7,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rokietnica	36,33	0,00	36,33	30,70	1,58	0,00	0,22	0,00	3,84
Stęszew	52,89	4,91	47,98	43,04	3,04	0,00	0,64	0,00	6,17
Suchy Las	24,40	0,00	24,40	23,77	0,07		0,00	0,31	0,24
Swarzędz	50,30	12,70	37,60	44,30	0,00	0,00	0,69	0,69	4,62
Tarnowo Podgórne	45,19	0,00	45,19	40,47	3,40	0,00	0,00	0,92	0,39
RAZEM	752,93	52,97	699,96	645,58	12,40	0,00	8,35	8,36	74,49

Zródło: Zarząd Dróg Powiatowych

Informacje o wykonaniu remontów i inwestycji drogowych w 2009 i 2010 zostały opracowane i przedłożone radnym w sprawozdaniach z wykonania budżetów za 2009 i 2010.

Dofinansowanie zewnętrzne.

Powiat Poznański, w latach 2009-2010, uzyskał dofinansowanie zewnętrzne dla dziewięciu zadań, z czego sześć ze środków krajowych z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, dwa ze środków unijnych z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, a jedno z rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa – program prowadzony przez Ministerstwo Infrastruktury.

Z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych /MSWiA/ uzyskano dofinansowanie dla:

Zrealizowane w roku 2009 / szczegółowo zadania wykonane opisano w zestawieniu powyżej/:

I. Przebudowa drogi powiatowej nr 2441P Kostrzyn-Kleszczewo na odc. ul. Kleszczewska w miejscowości Czerlejno gm. Kleszczewo,

II. Przebudowa drogi powiatowej nr 2417P Lusowo - Dąbrówka na odcinku ul. Nowej w Lusowie, gm. Tarnowo Podgórne.

Zrealizowane w roku 2010 / szczegółowo zadania wykonane opisano w zestawieniu powyżej/:

III. Remont drogi powiatowej nr 2390P Komorniki - Łęczycza,

IV. Remont i przebudowa drogi powiatowej nr 2407P Koziegłowy - Swarzędz na odcinku Gruszczyn - Swarzędz.

Planowane do realizacji w roku 2011:

V. Przebudowa drogi powiatowej nr 2406P w m. Biedrusko etap I i etap II

Całkowity koszt realizacji zadania na podstawie kosztorysu inwestorskiego wynosi ok. 13,3 mln zł. Dofinansowanie z budżetu państwa wyniesie 3.000.000zł. Zgodnie z zawartym porozumieniem współfinansowanie Gminy Suchy Las wyniesie 50% środków własnych, tj. 5.165.000zł. Pozostałą kwotę 5.165.000zł wyłoży Powiat Poznański.

Powyższe zadanie obejmuje kompleksową przebudowę drogi powiatowej od mostu nad rzeką Wartą do centrum Biedruska o sumarycznej długości ok. 1167 mb. Dzięki temu całkowicie zmieni się układ komunikacyjny w tym rejonie. Zlikwidowany zostanie jednokierunkowy układ komunikacyjny w ciągu ulic: 1 Maja i Świerczewskiego. Ruch w centrum Biedruska będzie prowadzony jedną drogą dwukierunkową - ulicą 1 Maja. Głównym punktem nowego układu będzie rondo, zbudowane na skrzyżowaniu ulic Poznańskiej, 1 Maja i Świerczewskiego. Projekt ponadto zakłada powstanie ścieżek pieszo-rowerowych i chodników po obu stronach ulicy, budowę oświetlenia ulicznego, budowę kanalizacji deszczowej oraz nowe oznakowanie poziome i pionowe. Przebudowane zostaną także skrzyżowania z drogami podporządkowanymi.

VI. Remont drogi powiatowej nr 2410P Swarzędz - Środa Wlkp. w m. Kleszczewo, gmina Kleszczewo.

Całkowity koszt realizacji zadania na podstawie kosztorysu inwestorskiego wynosi ok. 6,6 mln zł. Dofinansowanie z budżetu państwa wyniesie 3.000.000zł. Zgodnie z zawartym porozumieniem współfinansowanie Gminy Kleszczewo wyniesie 50% środków własnych, tj. 1.795.100zł. Pozostałą kwotę 1.795.100zł wyłoży Powiat Poznański.

Modernizacja drogi powiatowej 2410P o przebiegu Swarzędz-Środa Wlkp. w miejscowości Kleszczewo obejmuje remont nawierzchni na długości 1019mb, jak też remont i budowę nowych chodników, zatok autobusowych. Przebudowana będzie kanalizacja deszczowa, powstaną także azyle dla pieszych, wyspa dzieląca na wjeździe do miejscowości oraz nowe oznakowanie poziome i pionowe. Jest to jedna z ważniejszych dróg powiatu poznańskiego, stanowi bowiem alternatywę dla przejazdu drogą ekspresową S-11 w przypadku znacznych utrudnień na tej drodze. Poprzez połączenie z innymi drogami umożliwi ominięcie Poznania od strony wschodniej. Zadanie to jest szczególnie ważne w perspektywie zwiększenia natężenia ruchu drogowego po wybudowaniu drogi ekspresowej nr S5 i połączenia jej węzłami z drogą powiatową nr 2410P i autostradą A2. Wtedy poprzez połączenie z drogą S5 droga powiatowa nr 2410P będzie umożliwiać dojazd do autostrady A2.

Powiat Poznański uzyskał dofinansowanie zewnętrzne do dwóch inwestycji realizowanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (wsparcie pochodzące z funduszy unijnych):

1. Zrealizowana w roku 2010 przebudowa drogi nr 2406P Poznań - Bolechowo, odcinek od mostu nad rzeką Wartą do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 196, /szczegółowo zadanie wykonane opisano w zestawieniu powyżej.
2. Planowana do realizacji w roku 2011 przebudowa nawierzchni ulicy Wrzesińskiej w Swarzędzu i Jasinie wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Umowa o dofinansowanie nowego projektu realizowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013 została podpisana 30 grudnia 2010 r. w Urzędzie Marszałkowskim. Całkowity koszt projektu to ponad 8 836 941 zł. Dofinansowanie WRPO wyniesie 80% wydatków kwalifikowanych. Pozostałe koszty, zgodnie z porozumieniem, poniosą Powiat Poznański oraz Miasto i Gmina Swarzędz. Zakres prac obejmuje m. in. przebudowę istniejącej nawierzchni ulicy Wrzesińskiej na długości ok 1600 m (do szerokości 7,00 m), zatok postojowych (do szerokości 2,50 m), wjazdów do posesji, chodników, budowę 4 zatok autobusowych, wymianę oświetlenia, rozbudowę kanalizacji deszczowej. Realizacja projektu istotnie wpłynie na poprawę

bezpieczeństwa i zwiększenie komfortu wszystkich uczestników ruchu, w tym także mieszkańców domów przy ul. Wrzesińskiej.

Z rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa – program prowadzony przez Ministerstwo Infrastruktury Powiat Poznański otrzymał dofinansowanie dla zadania:

przebudowa mostu nad rzeką Trojanka w ciągu drogi 2029P Rogoźno - Murowana Goślina.

W 2011 na zadania polegające na przebudowie mostu na rzece Głuszynce w m. Borówiec gm. Kórnik (dotacja w wysokości 485 000 zł).

7. Gospodarka

a. Podmioty gospodarcze

Bliskość Poznania, dobre położenie geograficzne i komunikacyjne czyni powiat poznański niezwykle interesującym dla podejmowania inwestycji. Z tego względu średnia liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców oraz dochody własne gmin na 1 mieszkańca należą do najwyższych w kraju. O tym, że warto tutaj inwestować, jak również mieszkać, świadczy wzrastająca każdego roku liczba budownictwa jednorodzinnego na terenie powiatu. W powiecie poznańskim działa prawie 10% wszystkich w województwie wielkopolskim podmiotów gospodarki narodowej. W latach 2001 – 2009 liczba podmiotów gospodarczych wzrosła z 29 468 do 43 868. Ten ponad 30% wzrost świadczyć może o rozwoju gospodarczym powiatu. Jak wynika z danych statystycznych najprężniej rozwijają się takie sektory jak handel i naprawy, obsługa nieruchomości, następnie budownictwo i przemysł. Najwięcej przyrasta firm w sekcji obsługi nieruchomości oraz pośrednictwa finansowego, a zatem to usługi, które stanowią koło napędowe współczesnej gospodarki, rozwijają się w powiecie najdynamiczniej.

8. Tabela: Liczba podmiotów gospodarczych w gminach powiatu poznańskiego w latach 2001 – 2009

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat poznański	29468	31500	33371	34207	35549	37501	39597	41894	43868
z tego:									
Luboń	2970	3092	3235	3305	3416	3556	3710	3886	4035
Puszczykowo	1303	1375	1459	1495	1522	1577	1644	1707	1740
Buk	1169	1237	1289	1315	1377	1445	1498	1546	1568
Kostrzyn	1242	1325	1388	1397	1425	1509	1561	1642	1643
Kórnik	1561	1677	1772	1800	1938	2170	2390	2603	2728
Mosina	2604	2721	2878	2897	2996	3094	3249	3360	3422
Murowana Goślina	1631	1742	1824	1867	1940	2042	2150	2247	2231
Pobiedziska	1446	1551	1645	1697	1742	1830	1910	2003	2101
Stęszew	1078	1126	1206	1212	1230	1326	1398	1472	1529
Swarzędz	4962	5281	5528	5582	5679	5813	5972	6196	6381
Czerwonak	2160	2339	2480	2550	2612	2671	2787	2907	2980

Dopiewo	931	1027	1141	1243	1406	1618	1825	2057	2297
Kleszczewo	270	318	345	351	366	417	425	462	530
Komorniki	1378	1504	1599	1646	1697	1870	2067	2341	2641
Rokietnica	784	848	916	972	1058	1132	1210	1346	1500
Suchy Las	1523	1713	1883	2006	2173	2280	2436	2575	2715
Tarnowo Podgórne	2456	2624	2783	2872	2972	3151	3365	3544	3827

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Stan w dniu 31 XII 2008

W sektorze prywatnym wzrasta także liczba spółek prawa handlowego, w 2009 r. w powiecie poznańskim zarejestrowane było blisko 3 187 tego rodzaju podmiotów. Przybywa również spółek z udziałem kapitału zagranicznego (845 w 2009 r.)

9. Tabela: Podmioty gospodarki narodowej powiatu poznańskiego w latach 2001 – 2009 według wybranych sekcji

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Przemysł	4957	5127	5282	5320	5370	5454	5623	5623	5303
Budownictwo	4109	4257	4350	4388	4521	4819	5338	5865	6052
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2610	2714	2830	2850	2898	2993	3168	3335	3416
Handel i naprawy	9349	9996	10620	10840	11178	11542	11868	12291	12641
Hotele, restauracje	581	648	715	747	755	785	836	870	956
Pośrednictwo finansowe	755	816	865	922	967	1021	1125	1233	1297
Obsługa nieruchomości i firm	3534	4074	4559	4892	5280	5728	6147	6707	7280

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, stan w dniu 31 XII

b. Pracujący

Ogółem na terenie powiatu poznańskiego w 2009 r. pracowało 88 706 osoby, z których 46% było zatrudnionych w sektorze usługowym, prawie 45% zasilają sektor przemysłowy, a 9% rolniczy. Z danych statystycznych na rok 2008 w sektorze prywatnym w powiecie poznańskim pracuje około 82%, w publicznym niecałe 18%. Większa dysproporcja odsetka pracujących w sektorze prywatnym do pracujących w sektorze publicznym świadczy o zwiększającym się rozwoju gospodarczym.

W czterech gminach łącznie: Tarnowie Podgórnym, Swarzędzu, Komornikach, Kórniku oraz Czerwonaku jest zatrudniona największa ilość pracowników.

10. Tabela: Pracujący w gminach powiatu poznańskiego w 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
Luboń	3 840
Puszczykowo	1 906
Buk	2 804
Czerwonak	6 082
Dopiewo	3 758
Kleszczewo	705
Komorniki	8 168
Kostrzyn	2 634
Kórnik	6 900
Mosina	4 305
Murowana Goślina	2 662
Pobiedziska	2 016
Rokietnica	1 906
Stęszew	3 344
Suchy Las	5 787
Swarzędz	13 744
Tarnowo Podgórne	18 145
RAZEM	88 706

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

b. Wsparcie przedsiębiorczości

Przedsiębiorcy z terenu powiatu poznańskiego posiadają stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć instytucji wsparcia przedsiębiorczości zlokalizowaną w mieście Poznaniu. Usługi dostępne z zakresu szeroko pojmowanego doradztwa dla biznesu, w tym m.in., prowadzenie rachunkowości, zmiany w przepisach, pozyskiwanie funduszy strukturalnych, itp. są wykonywane dla przedsiębiorców komercyjnie lub nieodpłatnie. W związku z funkcjonowaniem wielu instytucji okołobiznesowych w stolicy Wielkopolski, sieć tego typu placówek na terenie samego powiatu poznańskiego jest niewielka w proporcji do jego wielkości i liczby podmiotów gospodarczych w nim funkcjonujących. Także Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, który działa od 1993 r. i funkcjonuje w strukturach Powiatowego Urzędu Pracy, zlokalizowany jest w Poznaniu. Instytucja ta jest jedyną placówką, którą można zaliczyć do instytucji wsparcia przedsiębiorczości, współfinansowaną przez powiat. W zakres jej działalności wchodzi m.in.: udzielanie informacji i porad rozpoczynającym działalność, prowadzenie specjalistycznego doradztwa dla małych firm, organizowanie prelekcji dla przedsiębiorców, a także pośrednictwo pracy. Wydaje się, że ośrodek jest doskonałym miejscem do rozwoju doradztwa w zakresie pozyskiwania funduszy strukturalnych, co częściowo jest już tu realizowane.

Część zadań z zakresu wspierania małych i średnich firm bierze na siebie także urząd Starostwa Powiatowego. Dla Wydziału Promocji został określony następujący zakres zadań: podejmowanie działań wspierających rozwój średnich, małych i mikroprzedsiębiorstw na terenie powiatu; podejmowanie działań związanych ze współpracą z organizacjami pozarządowymi; współpraca z Izbami Gospodarczymi; prowadzenie bazy danych o warunkach i możliwościach inwestycyjnych powiatu; organizacja i udział w wystawach, targach

i konferencjach dotyczących promocji i rozwoju gospodarczego powiatu; wspieranie i promocja małych i średnich przedsiębiorstw oraz zachęcanie do ich uruchomienia; przygotowywanie kompleksowych wydawnictw promocyjno-informacyjnych oraz stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości i przyciąganie potencjalnych inwestorów; informowanie przedsiębiorców o dostępnych funduszach UE. Wiele z tych zadań powinno zostać zintensyfikowanych, co jednak oznaczać będzie zwiększenie środków na tego typu działalność. Jest ona jednak o tyle istotna, że jak wykazały badania przeprowadzone w 2005 r. wśród przedsiębiorców powiatu poznańskiego, trzy czwarte przedsiębiorców miało w okresie prowadzenia działalności kontakt ze Starostwem, jest to więc miejsce dobrze im znane.

8. Edukacja

a. Sieć szkół

Powiat Poznański jest organem prowadzącym dla wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych. Powiat prowadzi także szkoły specjalne: podstawowe, gimnazja oraz specjalne szkoły ponadpodstawowe. Liczba placówek w kolejnych latach zmieniała się. Przyczynami tego stanu rzeczy była prowadzona reforma oświaty, zmiany demograficzne wpływające na liczbę uczniów wybierających szkoły w powiecie oraz zmiany organizacyjne.

Licea ogólnokształcące funkcjonują jako samodzielne jednostki lub wchodzą w skład zespołów szkół. Znajdują się w następujących miejscowościach: w Kórniku, w Puszczykowie, w Bolechowie (Zespół Szkół), w Swarzędzu (Zespół Szkół Nr 1 i Zespół Szkół Nr 2), w Mosinie (Zespół Szkół), w Owińskach (Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych).

Liceum profilowane funkcjonuje obecnie tylko w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach.

Czas trwania nauki w liceach ogólnokształcących i liceach profilowanych wynosi 3 lata.

Technika dla młodzieży funkcjonują obecnie w Zespole Szkół w Bolechowie, Zespole Szkół Nr 1 w Swarzędzu, Zespole Szkół w Mosinie oraz w Zespole Szkół w Rokietnicy (w trzech lokalizacjach: Rokietnicy, Murowanej Goślinie i Poznaniu). Czas nauki w technikum wynosi 4 lata.

Zasadnicze szkoły zawodowe zlokalizowane są w: Zespole Szkół w Rokietnicy (szkoła w Murowanej Goślinie oraz w Rokietnicy), Zespole Szkół w Mosinie, Zespole Szkół Nr 1 w Swarzędzu (w tym zasadnicza szkoła zawodowa specjalna), Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach (zasadnicza szkoła zawodowa specjalna), Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Mosinie (zasadnicza szkoła zawodowa specjalna).

Większość tych szkół posiada oddziały wielozawodowe, grupujące uczniów, którzy uczą się różnych zawodów. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w takim przypadku u pracodawcy, który zatrudnia ucznia. Nauka w tego typu szkole trwa 2-3 lata w zależności od rodzaju zawodu.

W powiecie poznańskim ofertę edukacyjną wzbogacają szkoły dla dorosłych: Licea dla dorosłych w Zespole Szkół w Bolechowie, w Zespole Szkół Nr 1 w Swarzędzu, w Zespole Szkół w Mosinie, w Specjalnym

Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach, w Zespole Szkół w Rokietnicy (lokalizacja Murowana Goślina).

Technika dla dorosłych (technika uzupełniająca) funkcjonują obecnie w Zespole Szkół Nr1 w Swarzędzu oraz w Zespole Szkół w Rokietnicy. Szkoły policealne istnieją dzisiaj w: Zespole Szkół w Bolechowie, Zespole Szkół Nr 1 w Swarzędzu, Zespole Szkół Nr 2 w Swarzędzu, Zespole Szkół w Mosinie, Zespole Szkół w Rokietnicy (w tym także w filii w Murowanej Goślinie). Nauka w szkołach policealnych trwa od 1-2 lat.

Na terenie powiatu poznańskiego znajdują się 2 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, w Mosinie i w Owińskach. W skład każdego z nich wchodzi specjalna: szkoła podstawowa, gimnazjum oraz zasadnicza szkoła zawodowa. W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach znajdują się ponadto specjalne: liceum ogólnokształcące i liceum profilowane dla młodzieży oraz liceum ogólnokształcące dla dorosłych. W obydwu Ośrodkach funkcjonują trzyletnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

Obecnie na terenie powiatu poznańskiego funkcjonuje 5 internatów: przy Liceum Ogólnokształcącym w Puszczykowie, Zespole Szkół w Rokietnicy, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach, przy Zespole Szkół w Mosinie oraz Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Mosinie.

b. Uczniowie

Liczba uczniów w danym typie szkoły determinowana jest wieloma czynnikami. Do najważniejszych z nich należą:

- wybór szkoły przez ucznia (rodzica),
- demografia (populacja dzieci i młodzieży w wieku szkolnym),
- możliwość kontynuacji nauki po ukończeniu szkoły,
- gwarantowane poprzez ukończenie szkoły wysokie kwalifikacje zawodowe,
- atrakcyjność oferty kształcenia,
- dostępność szkoły (bliskie położenie, dobry dojazd),
- bezpieczeństwo i przyjazna atmosfera.

Pomimo malejącej liczby absolwentów (niż demograficzny) i dobrej komunikacji do miasta Poznania, szkoły prowadzone przez Powiat Poznański odnotowują stosunkowo niewielki spadek liczby nowoprzyjętych uczniów.

Powiat Poznański stawia na jakość kształcenia, w szczególności kształcenia zawodowego. Wyraża się to tym, że uruchamiane kierunki kształcenia są ustalane wspólnie z pracodawcami, często wręcz tworzone pod ich potrzeby np. mechatronik w Swarzędzu i Murowanej Goślinie, logistyk w Bolechowie, Mosinie i Swarzędzu, florysta w Rokietnicy, szlifierz metali i tokarz w Swarzędzu, wkrótce także logistyk w Kórniku.

Dobrym przykładem wyjścia naprzeciw oczekiwaniom uczniów i pracodawców jest współpraca powiatu poznańskiego z firmą Volkswagen Poznań w zakresie kształcenia zawodowego wysoko wykwalifikowanych pracowników w zawodzie monter-mechatronik, w oparciu o posiadaną bazę w Zespole Szkół nr 1 w Swarzędzu. Zespół Szkół w Bolechowie podpisał z kolei umowę o współpracy z firmą Solaris & Coach

produkującą autobusy. Umowa ta zapewnia pomoc w nauczaniu przedmiotów zawodowych, praktyki dla uczniów oraz stypendia dla absolwentów Technikum Logistycznego w Bolechowie. Szkoły prowadzone przez Powiat Poznański współpracują także z szeregiem innych podmiotów działalności gospodarczej zapewniających praktyczną naukę zawodu (np. Opel Szpot, SKF Polska).

Ponadto, w ramach podnoszenia umiejętności oraz poziomu wykształcenia, uczniowie szkół powiatu poznańskiego od września 2010 roku zostali objęci dwoma projektami „Uczeń Zespołu Szkół w Rokietnicy – jego kompetencje dodatkowe, a skuteczność i konkurencyjność na rynku pracy” oraz „Wykluczamy wykluczanie – projekt Powiatu Poznańskiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych i społecznych osób niepełnosprawnych”, które są współfinansowane z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

11. Tabela: Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu poznańskiego

LP	TYP SZKOŁY	2008/2009		2009/2010		2010/2011	
		Liczba lokalizacji	Liczba uczniów	Liczba lokalizacji	Liczba uczniów	Liczba lokalizacji	Liczba uczniów
1	Szkoła podstawowa specjalna	2	116	2	119	2	105
2	Szkoła podstawowa przyszpitalna	1	25	1	25	1	25
3	Gimnazjum specjalne	2	100	2	93	2	92
4	Liceum ogólnokształcące	7	1383	7	1487	7	1450
5	Liceum profilowane	2	63	1	36	1	19
6	Technika	4	925	4	1078	4	998
7	Zasadnicza szkoła zawodowa	3	715	3	735	3	768
8	Zasadnicza szkoła zawodowa specjalna	3	67	3	84	3	46
9	Trzyletnia szkoła przysposabiająca do pracy	2	22	2	35	2	31
	RAZEM		3909		3837		3702

Źródło: Starostwo Powiatowe w Poznaniu

c. Badanie opinii uczniów

W ramach opracowania strategii rozwoju przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów rozpoczynających ostatni rok nauki w szkołach ponadgimnazjalnych. Badania dotyczyły oceny wyboru dotychczasowej edukacji, planów na przyszłość oraz zaangażowania w działalność społeczną. Jak wykazały badania, blisko 60% młodych ludzi deklaruje, że jest zadowolonych z wyboru szkoły. Najbardziej zadowoleni są uczniowie liceów ogólnokształcących i techników. W powiecie poznańskim jak i w całej Polsce widać wzrost

zainteresowania kształceniem w technikach. Zanikł natomiast nabór do liceów profilowanych. Zainteresowanie nauką w zasadniczych szkołach zawodowych praktycznie się nie zmienia. 84% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i zasadniczych zawodowych powiatu poznańskiego zamierza kontynuować naukę. Wskazań takich najczęściej dokonali uczniowie liceów i zasadniczych szkół zawodowych. Wśród młodzieży uczęszczającej do techników aż połowa nie zamierza kontynuować nauki.

Niepokojącym jest fakt, że blisko co czwarty uczeń rozpoczynający naukę w ostatniej klasie chcący kontynuować naukę, nie potrafi określić, do jakiej szkoły będzie się starał dostać. Co dziesiąty młody człowiek chce uczyć się w szkole bankowości i ekonomii, zarządzania i marketingu, handlu i finansów, 6% informatyki, automatyki i robotyki, a blisko 5% prawa i administracji.

Najczęściej wybór przyszłej szkoły wiąże się z rozwijaniem zainteresowań. W 30% odpowiedzi, dominującym czynnikiem wyboru szkoły jest szansa znalezienia pracy, w 18% jest dobrze płatny zawód wyuczony w wybranej placówce.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych zostali zapytani także, jakiego rodzaju zatrudnienie chcieliby podjąć po zakończeniu edukacji. Co trzeci uczeń wybrałby pracę w prywatnej firmie, a co czwarty, co należy uznać za stosunkowo wysoki wskaźnik, chciałby założyć własną firmę. Jedynie co dziesiąty uczeń najchętniej podjąłby pracę w instytucji publicznej.

Charakterystyczne jest to, że zakładaniem własnej firmy głównie zainteresowani są uczniowie liceów ogólnokształcących i zasadniczych szkół zawodowych. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych jednak o wiele częściej niż uczniowie innych szkół wybierający pracę we własnej firmie potrafili określić preferowany rodzaj działalności, którym chcieliby się zająć. Najczęściej były to drobne usługi dla ludności. Co czwarty uczeń chcący pracować we własnej firmie argumentował swój wybór niezależnością.

Tak duże zainteresowanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych zakładaniem własnej firmy może skłaniać dyrektorów szkół do dalszego rozwijania doradztwa w szkołach w zakresie przedsiębiorczości. W szczególności pokazuje to rolę doradców zawodowych na wszystkich etapach kształcenia – w szczególności w gimnazjach.

44% uczniów szkół powiatu poznańskiego deklaruje, że po zakończeniu edukacji chciałoby wyprowadzić się z rodzinnej miejscowości. To bardzo wysoki odsetek, warto więc przyjrzeć się powodom takich deklaracji. Ci, którzy chcieliby osiedlić się w Poznaniu przede wszystkim podkreślają fakt, że miasto to daje możliwości znalezienia dobrej pracy oraz w ogóle możliwości rozwoju. Podobnie odpowiadają uczniowie, którzy deklarują chęć wyprowadzenia się poza granice kraju, a należy podkreślić, że jest ich blisko 20%, więc także stosunkowo dużo.

9. Bezrobocie i jego struktura

Obserwując poznański rynek pracy i zmiany zachodzące na nim podczas ostatniej dekady, wyraźnie zauważyć można stopniową, konsekwentną poprawę sytuacji. Stopa bezrobocia regularnie się obniżała osiągając w 2008 roku zaledwie 1,8%. Ostatnie dwa lata 2009-2010 charakteryzowały się nieco trudniejszą